

31.1.2019

MEDDELELSE TIL MEDLEMMERNE

Om: Andragende nr. 1088/2016 af J.R., fransk statsborger, om den amerikanske Foreign Account Tax Compliance Act's påståede overtrædelse af EU-rettigheder og de ekstraterritoriale virkninger af de amerikanske love i EU

1. Sammendrag

Andragerens klage vedrører primært den amerikanske Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) – såvel som den mellemstatslige aftale om gennemførelse af den i EU – som forpligter de europæiske og andre udenlandske finansielle institutioner til at rapportere alle deres amerikanske kunders kapitalinteresser til de amerikanske skattemyndigheder. Efter hans opfattelse overtræder denne lov forskellige grundlæggende fællesskabsretlige principper (herunder retten til respekt for privatliv og familieliv, forbud mod forskelsbehandling og databeskyttelse) samt direktivet om betalingskonti.

Selv om FATCA angiveligt var rettet mod bekæmpelse af skatteunddragelser af skatteydere hjemmehørende i USA, anfører andrageren, at den i praksis har ramt et stort antal europæiske borgere og især såkaldte utilsigtede amerikanske borgere, der både er statsborgere i USA og en medlemsstat, samt deres ikke-amerikanske familiemedlemmer. Da de finansielle institutioner kan få store bøder for manglende overholdelse af de krav, der er indført af FATCA, reagerede mange af dem ved at undgå al kommerciel forretning med kunder, der har amerikansk slægtskab, uanset om det er reelt eller ej.

Andrageren anfører også, at den ekstraterritoriale anvendelse af amerikanske love har en høj pris for EU's økonomier og virksomheder. Han nævner i den forbindelse sagen om BNP Paribas, der blev idømt en bøde på 8,9 mia. dollars af USA i 2014, selv om virksomheden hverken havde overtrådt fransk eller europæisk lovgivning. Andrageren udtrykker også sin bekymring over, at udvekslingen af oplysninger ikke er gensidig, og at brugen af amerikanske konsulenter og revisorer i europæiske virksomheder er økonomisk spionage under et skær af lovlighed.

2. Opfyldelse af betingelserne for behandling

Andragendet opfylder betingelserne for behandling (fastslået den 11. januar 2017). Kommissionen anmodet om oplysninger (forretningsordenens artikel 216, stk. 6).

3. Kommissionens svar, modtaget den 30. juni 2017

Ifølge andrageren udsættes flere utilsigtede amerikanske borgere eller borgere med dobbelt europæisk/amerikansk statsborgerskab for gentagen forskelsbehandling af europæiske finansielle institutioner, idet de er udelukket fra at få adgang til forskellige finansielle produkter, inklusiv betalingskontoer, grundet de overensstemmelseskrav, som er pålagt de europæiske finansielle institutioner af mellemstatslige aftaler med henblik på at gennemføre den amerikanske lov om efterrettelighed vedrørende beskatning af konti i udlandet (Foreign Account Tax Compliance Act - FATCA). Det er andragerens opfattelse, at overensstemmelse med FATCA de facto ikke ville være foreneligt med Menneskerettighedsdomstolens retspraksis og direktivet om betalingskonti¹ (2014/92/EU).

Det bemærkes indledningsvis, at FATCA og de tilknyttede mellemstatslige aftaler er bilaterale aftaler forhandlet på plads af USA og andre lande, herunder medlemsstaterne. Som følge heraf er det først og fremmest medlemsstaterne, som skal tage hensyn til USA's skattesystems særlige karakter samt deres EU-retlige forpligtelser under forhandlingen af aftaler, og som skal anmode om ændringer med henblik på eventuelle praktiske spørgsmål eller uforenelighed med EU-retten eller eventuelle yderligere ændringer, især i forbindelse med fuld gensidighed.

Dernæst henvises der i forbindelse med de påståede overtrædelser af retten til privatliv til artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention. Kommissionen påpeger, at den grundlæggende ret til privatliv og beskyttelse af personoplysninger er nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Medlemsstaterne er, i henhold til EU-retten, forpligtet til at overholde disse rettigheder, når de gennemfører EU-retten.

For det tredje ønsker Kommissionen i forbindelse med den påståede uforenelighed af direktivet om betalingskonti med FATCA's mellemstatslige aftaler at påpege, at kapitel IV af direktivet om betalingskonti regulerer adgangen til betalingskonti i EU. Direktivets artikel 15 ("ikke-forskelsbehandling") fastsætter følgende: 'Medlemsstaterne sikrer, at kreditinstitutter ikke forskelsbehandler forbrugere, der har lovligt ophold i Unionen, på grund af deres nationalitet eller bopæl eller af nogen anden grund omhandlet i artikel 21 i chartret, når sådanne forbrugere ansøger om eller anvender en betalingskonto i Unionen. Betingelserne for at have en betalingskonto med basale funktioner må på ingen måde medføre forskelsbehandling'. Artikel 16 ("retten til en betalingskonto med basale funktioner") fastsætter hovedsageligt, at medlemsstaterne skal sikre retten for enhver forbruger, der er lovligt bosiddende i EU, til at åbne en betalingskonto med basale funktioner, dvs. en ny produkttype, hvis kendetegn er fastsat i direktivet, forudsat at den pågældende forbruger overholder reglerne om bekæmpelse af hvidvaskning af penge. Uanset de rapporteringskrav, der er pålagt EU's kreditinstitutter under FATCA og de tilknyttede mellemstatslige aftaler, har kreditinstitutter, som er udpeget af medlemsstaterne, pligt til at give adgang til betalingskonti med basale funktioner til enhver forbruger, der er lovligt bosiddende i EU, på de betingelser der er fastsat i dette direktiv.

---

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0092&rid=1>

Konklusion

Kommissionen er af den opfattelse, at kreditinstitutter udpeget af medlemsstaterne ifølge direktiv 2014/92/EU skal give adgang til betalingskonti med basale funktioner til enhver forbruger, der er lovligt bosiddende i EU, på de betingelser der er fastsat i dette direktiv.

4. Kommissionens svar (REV), modtaget den 13. februar 2018

Som anført i Kommissionens første bemærkninger gennemføres den amerikanske Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) via mellemstatslige aftaler, som forhandles bilateralt mellem USA og de enkelte medlemsstater. På grund af manglende støtte fra medlemsstaterne på daværende tidspunkt fremsatte Kommissionen ikke en henstilling til Rådet om at give tilladelse til at indlede forhandlinger om en aftale på Unionens vegne. Kravene til udveksling af oplysninger i henhold til FACTA svarer dog som sådan til kravene i EU-lovgivningen (direktiv 2014/107/EU) og OECD's globale standarder for automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti, som er ved at blive gennemført i mere end 100 lande.

Kommissionen erkender, at FATCA og de tilknyttede mellemstatslige aftaler synes at have den utilsigtede virkning at hindre adgang til finansielle tjenesteydelser i EU for amerikanske statsborgere og personer med karakteristika, som tyder på, at han/hun kan være omfattet af FATCA ("personer fra USA"). Dette omfatter "tilfældige amerikanske borgere", der er født i USA, men som aldrig har ansøgt om amerikansk statsborgerskab.

Kommissionen arbejder for øjeblikket sammen med den finansielle sektor på at indsamle yderligere oplysninger om, hvor mange borgere i EU kunne tænkes at have svært ved at modtage finansielle tjenesteydelser, fordi de er omfattet af FACTA. Selv om Kommissionen ikke kan tvinge udbydere af finansielle tjenesteydelser til at tilbyde tjenester til personer, der er omfattet af FATCA, vil den håndhæve direktivet om betalingskonti (2014/92/EU), i henhold til hvilket alle borgere i EU har ret til en betalingskonto med basale funktioner.

Kommissionen undersøger endvidere sammen med den finansielle sektor, hvordan de eksisterende FATCA-regler kan lempes for udbydere af finansielle tjenesteydelser med henblik på at mindske den administrative byrde og risikoen for den høje kildeskat, som kan opkræves fra EU's finansielle institutioner på indtægter fra amerikanske kilder.

Endelig vil Kommissionen henlede Udvalget for Andragenders opmærksomhed på det maltesiske formandskabs skrivelse til det amerikanske finansministerium af 8. marts 2017, hvori det fremhæver de problemer som borgere, finansielle institutioner og regeringer i EU's medlemsstater oplever i forbindelse med FACTA, navnlig i forbindelse med indberetning af oplysninger uden et amerikansk skatteidentifikationsnummer eller socialsikringsnummer.

5. Kommissionens svar (REV II), modtaget den 31. januar 2019

Som anført i Kommissionens første bemærkninger gennemføres den amerikanske Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) via mellemstatslige aftaler, som forhandles bilateralt mellem USA og de enkelte medlemsstater. Kommissionen har ikke fået mandat til at forhandle en aftale på vegne af alle medlemsstater eller endnu et signal fra Rådet om, at den kan overveje at tildele Kommissionen en formel rolle med hensyn til at henvende sig til USA vedrørende FATCA. Kommissionen er fortsat rede til at indgå i fælles overvejelser med Rådet, hvis det ønsker det, med henblik på at vurdere hensigtsmæssigheden og de mulige

betingelser for en EU-tilgang til FATCA.

Ud over analysen af artikel 15 (ikke-forskelsbehandling) og artikel 16 (Ret til adgang til en betalingskonto med basale funktioner) i betalingskontodirektivet¹ og de relevante bestemmelser i de nationale foranstaltninger til gennemførelse heraf i de forskellige medlemsstater har Kommissionen ikke været i stand til at identificere eventuelle spørgsmål, som ville være relevante i forbindelse med dette andragende.

Med hensyn til beskyttelse af personoplysninger minder Kommissionen om, at medlemsstaternes uafhængige databeskyttelsesmyndigheder er ansvarlige for at håndhæve de gældende regler. I en erklæring, der blev offentliggjort i februar 2018, konkluderede disse myndigheder, at der ikke var nogen tilfælde, hvor behandlingen, herunder overførsel af personoplysninger under FATCA-ordningen, måtte forbydes. Kommissionen har i mellemtiden fået oplyst, at databeskyttelsesmyndighederne på grundlag af udveksling med de europæiske borgere, som er "utilsigtede amerikanske borgere", vil iværksætte en dybtgående undersøgelse i 2019 for yderligere at afklare situationen i medlemsstaterne. Kommissionen er i regelmæssig kontakt med databeskyttelsesmyndighederne og overvåger fortsat nøje enhver ny udvikling i denne sag.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU af 23. juli 2014 om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner (*EUT L 257 af 28.8.2014*).